

רגל קפואה

אין ברירה — צריכים לחזור שוב אל המשל העתיק אורות חמשת העיורים והפיל.

נגע עיוור אחד ברגל הפיל ואמר: הפיל דומה לצינור עבה. נגע העיוור השני כי און החיה ואמר: הפיל דומה לסמרטוט. העיוור השלישי נתקל בשן ואמר: הפיל חלק וחד. הרביעי נגע בבטן ואמר: הפיל גדול ומחוספס. החמישי מישש את החדק ואמר: הפיל דומה לנחש.

ואילו היה שם עיוור שיש, וי היה שומע את כל ההכרזות האלה, בוודאי לא היה מועה על דעתו שכל חמשת חבריו מדברים על אותה חיה עצמה.

★ ★ ★

שני ימי עשר אלה סטודנטים ערכו ה שבוע הפגנה אדירה בירושלים. הם הפגינו נגד העלאת שכר-הלימוד.

כמה מהם העלו על דעתם כי הפגנתם אינה מכהנת נגד החלטה שירותית של שר פלוני, אלא נגד מהותו של מישטר המדרג את החינוך הגבוה במקום נמוך בסולם העדיפויות שלו?

הסטודנטים נגעו באבר אחד של הפיל.

יום לפני כן ערכו הסוחרים הפגנת-מחאה נגד העלאת מס-העסקים. גם זאת היתה הפגנה רבת-רושם, אם כי מסוג אחר. נגד מי היתה מכהנת שבייתה זו? נגד הנהלות העיריות? נגד סיעות הקאוליציה ורפ"י, שתמכו בהעלאת המס בכנסת? נגד השרים?

המפגינים לא ידעו זאת — אבל הם הפגינו נגד מישטר שהפך את תקציבי ה- עיריות לקערה עצומה של שלל, והמחלק שלל זה לכל המפלגות. מישטר שיצר חבית ללא תחתית, אשר לתוכה נשפכת — בין השאר — גם זיעת אפס של החתונים ובעלי-המלאכה.

הסוחרים נגעו באבר שני של הפיל.

המובטלים בבית-שמש ובקריית-שמונה נגעו באבר שלישי של המישטר, שאינו יכול לספק תעסוקה ושאינו רוצה להנהיג מיד ביטוח בפני אבטלה.

עתה נתקלו חובבי-הספורט של ישראל באותו פיל. אך אין הם יודעים שזו אותה חיה עצמה.

★ ★ ★

בישראל ישנו רק ענפי-ספורט אחד המעניין רבבות ומאות אלפי אזרחים. זהו ספורט הכדורגל. כל שאר ענפי הספורט מעניינים רק קבוצות קטנות.

זה חבל. אבל זה כך. במרכז התעניינותם, התלהבותם והתרגי שותם של מאות אלפי אזרחים אלה עומד המאבק השנתי בליגה הלאומית.

לכל אחת מ-16 הקבוצות, החברות ב- ליגה זו, יש אוהדים משולהבים, המסוגלים לעשות כל דבר — כולל מעשי-אלימות ואיומים ברצח — כדי להעלות אותה לראש הליגה, או כדי למנוע את נשירתה לליגה נמוכה יותר.

כל אלה נדהמו ונרעשו ונתגעשו כאשר הוחלט השבוע באורח שרירותי, להקפוא את הליגות.

כלומר: למשוך את המאבק על האליפות במשך שנתיים, במקום לערוך מאבק שנתי, כנהוג עד כה.

★ ★ ★

מי שאינו חובב כדורגל לא התרגש, מן הסתם, מן ההחלטה הזאת. אך כדאי גם להתעניין בה. כי היא כרוכה ו-

קשורה במהות המישטר הקיים בישראל, והיא מלמדת עליו הרבה. כבר המבט הראשון מגלה כמה תכונות מורדות של החלטה זו.

למשל: אין ארץ אחת בעולם כולו שבה אורך המאבק על האליפות יותר משנה אחת. **מבין 16 קבוצות הליגה הלאומית, 13 הצביעו נגד ההקפאה.**

בארץ כולה אין אף ספורטאי חשוב אחד שאינו מתנגד לה בחריפות. **אילו נערכה הצבעה חופשית, על פי חופש המצפון, היתה ההצעה נופלת פה אחד.**

רק גוף ספורטיבי אחד — מרכז הפועל — תמך בהחלטה. אבל מנהיגו, מיכאל אלמוג, התנגד לה ונעדר מן ההצבעה. אם כן, מי החליט?

המחליטים האמיתיים היו ארבעה ספורטאים גדולים בענף מרוויחי-הכסאות: עסקני המפלגות אלמוזלינו, הרינג, יודין ולוי.

עסקני מפלגות שמונו כהעדה מטעם מוסד מפלגתי מובהק — ההעד הפועל של ההסתדרות. הם החליטו, והם הטילו את מרות מפלגת-

ברור, אם כן, כי לא המלחמה בשחיתות עומדת לנגד עיניה. אם כן, מה כן?

★ ★ ★

הסיבה האמיתית להקפאה היא שונה לגמרי, והיא מובנת לכל ספורטאי דהיינו האליפות מורידה את המתח ככל רחבי ענף הכדורגל. היא מורידה את מתח השחקנים. היא גם מורידה את מתח הקהל.

כשהקהל מאבד את העניין, אין הוא נוהר למיגרשי הכדורגל. ממילא יורדות ההכנסות של קבוצות-הכדורגל.

הכנסות אלה מכתיחות עצמאות כלשהי לקבוצה המקומית, כנגד המרכז הארצי שהוא חלק מן ה- מנגנון המפלגתי.

השבוע נערכה התחרות בין הפועל פתח תקווה והפועל תל-אביב, שתי קבוצות צמרת. בדרך כלל מופיעים למישחק כזה 12 אלף צופים. השבוע רכשו כרטיסים רק שמונת אלפים. האגודה המקומית איבדה שלישי מן ההכנסה המצופה.

איך היא תכסה את ההפסד? היא תצטרך לפנות אל מעצת-הפועלים, או אל מרכז הפועל — שתי זרועות של מפא"י.

פסטות המפלגות על כל שטחי החיים. המפלגות הן "טוטאלטריות" במובנו ה- אמיתי של המושג: אין הן פוסחות אף על קטע אחד מחיינו של האזרח. דת וספורט, פרנסה ולימודים, תרבות ומישחקים — הכל משולב במיבנה הטוטאלי של המפלגה.

זהו הפיל, שבו נתקלו השבוע גם ה- סטודנטים וגם הספורטאים.

יש לשני ציבורים אלה מכנה משותף נוסף: שניהם צעירים.

ואילו המישטר מוזדקן והולך. מישטר זקן, שהתגבש בעולם הרוחני של ראשית המאה, אינו יכול לתפוס ולחוש את חשיבותו המכרעת של החינוך הגבוה. מישטר זקן גם אינו יכול לתפוס ולחוש את חשיבותו של הספורט.

מה הטעם לספר לו כי אלידי הספורט ממריצים מאות אלפי נציגים רבים לפתח את גופם, להרכיב קבוצות בשכונות, להתחרות בכושר?

יהושע לוי אומר: "בשביל מה אני צריך כדורגל?" ומיכה אלמוג מסביר מדוע נעדר

מן הישיבה המכרעת: "בשבילי הספורט זה הובי."

★ ★ ★

אילו היה קיים בארץ מישטר אחר, מישטר צעיר ומעורה במציאות של ימינו, לא היה רואה בספורט הובי. הוא לא היה חולם על הקפאה של הליגה. הוא היה מפקע את הספורט מידי המפלגות, ומקים מיניסטריון ממלכתי לספורט.

הוא היה מדכא את השחיתות ביד רמה, מסלק את העסקנים-הטפילים, ומחזיר את הספורטאים למרכז הבמה הספורטאית.

הוא היה מבין כי תבוסות משפילות של הנבחרת הלאומית, כמו תבוסות האחרונות נגד יוגוסלביה ודנמארק, נגד נבחרת-המילר אים של שווייץ והנבחרת הצעירה של הולנד, פוגעות גם במעמדה המדיני-התעמולתי של המדינה בעולם.

הוא היה תופס כי נצחון אחד של נבחרת ישראל במוסקבה חשוב יותר מאלף שידורים של "קול ציון לגולה" בשפה הרוסית.

ואולי — מי יודע? — היה מישטר כזה מרכז את כל המאמצים כדי להפוך את ישראל, תוך כמה שנים, למועמדת רצינית לכתר אליפות העולם.

באותם הימים לא ישאל יהושע לוי: "בשביל מה אני צריך כדור רגל?" הכדורגל הוא שישאל: "בשביל מה אני צריך את יהושע לוי?"

זהו התוצאה העיקרית של ה- "הקפאה" — שכירת העצמאות המקומית. הגברת התלות של ה- אגודות המקומיות במפלגת הגבי- רת המפלגתית של הספורט.

במערכת-הבחירות האחרונה פירסמו קבוצת-ספורט שונות כרוזים שתמכו במועמדים מפלגתיים לראשות העיריות. לכרוזים כאלה יש השפעה רבה בחוגים רחבים. ככל ש- תגבר התלות הכלכלית, תגדל התועלת ה- מפלגתית שאפשר יהיה להפיק מן הספורט. **כך אנחנו מוציאים אל ליבו של הפיל, ליבו של המישטר.**

★ ★ ★

יש סיבה שניה להקפאה. היא באה לידי ביטוי באימרתו המפורסמת של גובר ההסתדרות, יהושע לוי:

"בשביל מה אני צריך כדורגל?" כששורר מתח גבוה בענף הכדורגל, עולה ערכו של השחקן. עסקני הקבוצה רוצים בנצחונה בכל שנה. הם נאלצים, באי-רצון רב, לראוץ קצת גם לשחקנים — לפרנסתם ולעתידם. וזה עולה כסף.

לוי סבור כי כל הבטבות הניתנות לשחקנים מטעם הפועל, בסופו של דבר תצטרך הקופה שלו לשלם אותן. לכן החליט להנהיג מיתון בספורט.

זהו הצד השני של אותו מטבע — המטבע של קופת המפלגה.

★ ★ ★

המישטר הקיים מבוסס על חלוקת ה- השלל בין המפלגות. הוא מביא להת-

תיהם על עסקני הפועל. ועסקני הפועל הטילו את המרות על הספורטאים. המפלגות החליטו. הספורטאים לא נשאלו. הם נרשעו להיכנע.

★ ★ ★

מה היתה העילה להחלטה זו? כיצד הצדיקו אותה?

נאמר שהדבר בא כדי להילחם בשחיתות. אם תיערך האליפות רק אחת לשנתיים, תתגבר גם השחיתות רק אחת לשנתיים. רק בכל שנה שניה יקנו מישחקים וימכרו מישחקים, ישחדו ספורטאים ויזייפו תוצאות.

תירוץ יפה. אבל מוזר במקצת. כי בראשית השנה אני העליתי הצעה לסדר-יומה של הכנסת: השחיתות בענף הכדורגל. ההצעה הועברה פה-אחד לוועדה.

ועדת-החינוך השקיעה בה עשרות שעות של עבודה מאומצת, והחליטה בסוף על שורה ארוכה של המלצות.

למשל: לשנות את החוק הפלילי; למנות מנהל לא-פוליטי להתאחדות הכדורגל; ל- הנהיג ביקורת של ספרי ההתאחדות; לקבוע בתקנון אחיד ומחייב מה מגיע לספורטאים. **אף החלטה אחת מכל אלה לא בוצעה. ההתאחדות כלל לא טרחה לדון בהן.**

ההעדה של הכנסת גם החליטה שלא להקפיא את הליגה.

עתה באה ההתאחדות והפרה החלטה זו בפירושי. היא יורקת בפני הכנסת.